

Lovforslag nr. L 136. Fremsat den 19. februar 2009 af velfærdsministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere til borgerstyret personlig assistance)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 549 af 17. juni 2008, og senest ved § 1 i lov nr. 1346 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

1. § 95 stk. 6, ophæves.

2. Efter § 96 indsættes:

»§ 96 a. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance, herunder om dækning af udgifter til hjælpernes løn, udgifter ved varetagelse af arbejdsopgaver og administrative opgaver m.v. samt andre udgifter for borgeren, der er forbundet med den modtagne hjælp.

Stk. 2. Tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 udbetales månedsvist forud.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling og regulering af tilskud, regnskabsaflæggelse og tilbagebetaling af tilskud.

§ 96 b. Flytter en person fra en kommune, der udbetaler tilskud efter §§ 95 eller 96, skal den hidtidige opholdskommune, uanset reglerne i § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fortsætte udbetalingen af tilskud, indtil den nye opholdskommune har truffet afgørelse om tilskud efter §§ 95 eller 96.

Stk. 2. Har en kommune udbetalt tilskud efter stk. 1, har kommunen krav på refusion herfor fra den nye opholdskommune. Refusionskravet omfatter tilskud, som den hidtidige opholdskommune har betalt efter borgerens flytning fra den tidligere opholdskommune og frem til datoen for den nye opholdskommunes afgørelse.

§ 96 c. Hvis en borger, der modtager tilskud efter §§ 95 og 96, dør, bortfalder tilskuddet ved udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen dækker dog eventuelle udgifter til hjælpere i minimum en måned efter udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Formålet med lovforslaget er at give velfærdsministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance (BPA), så kommunalbestyrelsen udmåler et tilskud, der reelt gør det økonomisk muligt for borgere med BPA at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere med de fornødne kvalifikationer. Forslaget skal desuden sikre, at det udmålte tilskud tager højde for de øvrige elementer, der indgår i hjælpernes ansættelsesforhold i en BPA-ordning. Forslaget vedrører således hjælpernes løn, udgifter ved varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v. Forslagets målgruppe er personer med et omfattende hjælpebehov, som modtager hjælp efter servicelovens §§ 95 og 96 om kontant tilskud til BPA. Der er i dag cirka 1.200 personer, der modtager hjælp efter § 96, og 900 personer, der modtager hjælp efter § 95.

Reglerne om BPA blev indført ved lov nr. 549 af 17. juni 2008 om ændring af lov om social service og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Forældres udførelse af hjælp til børn i hjemmet m.m., udvidede beføjelser til Ankestyrelsen og de sociale nævn, borgerstyret personlig assistance, styrket indsats over for kvinder og børn på krisecentre m.v.). Med denne lov blev der fra 1. januar 2009 mulighed for, at borgere, som modtager hjælp i form af et kontant tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens §§ 95 og 96, kan indgå aftale om at overdrage tilskuddet til ansættelse af hjælpere til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver i arbejdsretlig forstand for hjælperne.

Med reglerne om BPA blev der dermed et behov for, at borgerens tilskud, der hidtil alene har dækket udgifter til ansættelse af hjælpere i hjemmet og de deraf afledte udgifter til f.eks. forsikring, ledsagelse m.v., fremover også skal omfatte udgifter til varetagelse af arbejdsgiveropgaver og øvrige administrationsudgif-

ter til foreninger og private virksomheder, der indgår en aftale med borgeren om at udføre denne opgave.

Det foreslås derfor at give velfærdsministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om, at der ved udmåling af tilskud også skal indgå sådanne udgifter, hvis tilskuddet overdrages til en forening eller en privat virksomhed.

Baggrunden for forslaget er endvidere, at det har vist sig, at den kommunale praksis for udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens §§ 95 og 96 er meget forskellig. Det skyldes, at der ikke er fastsat nærmere regler for udmåling af støtte til ansættelse af handicaphjælpere.

Hvor stort set alle kommuner hidtil har taget udgangspunkt i samme timeløn (niveaue for uddannet plejepersonale), er der i praksis store forskelle særligt i forhold til aflønning i nattemer (brug af rådigheds-løn frem for løn inklusive nattillæg), mulighed for arbejdsmarkedspension og løn under sygdom for handicaphjælperne. Dette har medført, at mange borgere oplever, at det i stigende grad er blevet vanskeligt at rekruttere og fastholde hjælpere med de lønvilkår, udmålingen af tilskud har givet borgeren mulighed for at tilbyde.

Handicaporganisationer og faglige organisationer på området har derfor gennem de senere år peget på, at den kommunale udmåling af tilskud og de heraf afledte lønforhold for handicaphjælpere er en væsentlig barriere for BPA. Det skyldes, at lønforholdene gør det vanskeligt for borgerne at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere. Dermed kan intentionerne med BPA, om at sikre borgeren en selvstændig tilværelse med mulighed for et aktivt liv, blive modvirket.

Formålet med de regler, som vil blive udstedt administrativt, hvis lovforslaget vedtages er at sikre, at kommunalbestyrelsen udmåler og udbetaler et tilskud til borgere med BPA, der gør det økonomisk muligt at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere. Dermed får borgere med omfattende funktionsnedsættelser, der modtager hjælp i form af BPA, en reel mulighed for at fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Herudover foreslås det fastsat i loven, at tilskuddet udbetales månedsvis forud, så borgere, der modtager tilskuddet, eller nærtstående, foreninger eller private virksomheder, der har fået overdraget tilskuddet sikres de nødvendige økonomiske rammer for at ansætte hjælpere til BPA. Det foreslås desuden, at velfærdsministeren kan fastsætte regler for udbetaling og regulering af tilskuddet, for aflæggelse af regnskab og for eventuel tilbagebetaling af midler, der er udbetalt til ansættelse af hjælpere.

Det foreslås desuden, at der fastsættes særlige regler for udbetaling af tilskud til BPA i forbindelse med flytning over kommunegrænser. Det er herved hensigten at sikre, at borgere, der modtager hjælp i form af BPA, sikres bedre og mere ensartede regler i forbindelse med flytning over kommunegrænsen.

Endelig foreslås regler for ophør af tilskud til BPA i tilfælde af dødsfald. Hensigten er at undgå, at f.eks. nærtstående, der har fået overdraget tilskuddet til ansættelse af hjælpere til BPA, som arbejdsgivere skal udrede løn i opsigelsesperioden til de ansatte hjælpere uden at modtage tilskud til dækning af denne udgift. Ændringen betyder, at disse nærtstående ikke bliver pålagt økonomiske byrder i forbindelse med dødsfald. Det foreslås også, at velfærdsministeren kan fastsætte regler om, hvem tilskuddet udbetales til i forbindelse med dødsfald.

Lovforslaget er en udmøntning af en del af satspuljeaftalen for 2009.

2. Gældende ret og lovforslagets indhold

Det følger af servicelovens §§ 95 og 96, at kommunalbestyrelsen kan yde kontant tilskud til ansættelse af handicaphjælpere. Efter de gældende regler kan kommunalbestyrelsen udbetale tilskud til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95, stk. 6, på baggrund af anslåede udgifter. Det fremgår dog af bemærkningerne til lov nr. 549 af 17. juni 2008, jf. lovforslag L154 fremsat den 28. marts 2008, at tilskuddet skal tage udgangspunkt i de udgifter, der er forbundet med den pågældende foranstaltning. Det forudsættes desuden, at tilskuddet maksimalt kan udgøre et beløb, der svarer til kommunens udgift i forbindelse med levering af tilsvarende serviceydelser efter § 83 om personlig og praktisk hjælp, og § 84 om afløsning eller aflastning. Kommunen skal ved beregningen af tilskuddet tage hensyn til alle de udgifter, der er forbundet med at udføre opgaverne, herunder også udgifterne til administration m.v. i forbindelse med udførelsen.

Efter servicelovens § 96 er der ikke fastsat regler for udmålingen eller udbetalingen af tilskuddet. Det

fremgår dog af Ankestyrelsens praksis på området, at kommunalbestyrelsens udmåling skal være tilstrækkelig til at sikre, at borgeren har mulighed for at ansætte de nødvendige hjælpere. Det fremgår desuden af vejledning nr. 96 af 5. december 2006 om særlig støtte til voksne, at der i udmålingen af beløbene skal tages højde for de udgifter, der følger af anden lovgivning, som f.eks. skat, ferie og feriepenge m.v. efter ferieloven, ATP, forsikringer m.v.

Grundlaget for udmålingen efter § 95 er § 83 om personlig og praktisk hjælp og § 84 om afløsning eller aflastning. Lovforslaget ændrer ikke på, at hjælp efter servicelovens §§ 95 og 96 er en kommunal opgave og et kommunalt ansvar. Kommunalbestyrelsen skal derfor føre tilsyn med hjælp ydet efter disse bestemmelser.

Kommunalbestyrelsen skal som grundlag for afgørelsen tage afsæt i servicelovens krav om, at formålet med hjælpen er at yde en helhedsorienteret indsats med tilbud, der er afpasset den enkelte borgers behov. Lovforslaget medfører ingen ændringer heri.

Lovforslaget medfører ingen ændringer i, at det er kommunalbestyrelsens ansvar at foretage en individuel og helhedsorienteret behovsvurdering med udgangspunkt i, hvad den enkelte selv kan klare. Ved vurderingen skal der tages stilling til, hvilke funktioner hjælperne skal dække, i hvor mange timer og på hvilke tidspunkter hjælpen ydes. Vurderingen skal ses i sammenhæng med formålet med BPA om at skabe en fleksibel og sammenhængende ordning, der sikrer borgerens mulighed for at leve et så normalt og selvstændigt liv som muligt. Udmålingen af hjælpen skal foretages i et samarbejde med borgeren og med fornøden sagkundskab og bistand fra personer med kendskab til formålet og funktionen med den borgerstyrede personlige assistance.

Med forslaget er det som nævnt hensigten at bemyndige velfærdsministeren til at fastsætte bindende og mere ensartede regler for kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud efter servicelovens §§ 95 og 96. Lovforslaget giver derfor en hjemmel til velfærdsministeren til at fastsætte regler om udmåling af tilskud, der dækker såvel udgifter til hjælpernes løn, som udgifter til arbejdsgiveropgaver, administration m.v. og til de øvrige udgifter, der følger af at have hjælpere i og udenfor hjemmet.

Forslaget indebærer, at der kan fastsættes bindende regler for det kontante tilskud, som borgeren har til rådighed til ansættelse af hjælpere til BPA. Forslaget indebærer ikke regulering af ansættelsesforholdene for hjælperne. Løn- og ansættelsesforholdene for hjælper-

ne forudsættes også fremover at være et spørgsmål, som reguleres af arbejdsmarkedets parter.

Det er hensigten, at der vil blive fastsat regler om, at kommunalbestyrelsen ved udmåling af tilskuddet til ansættelse af hjælpere skal tage udgangspunkt i lønniveauet for sammenlignelige faggrupper. Ved udmålingen af tilskuddet til ansættelse af hjælpere, skal der som minimum tages højde for løn inklusive tidsbestemte tillæg, lokale stedtillæg, øvrige tillæg, herunder funktions- og kvalifikationstillæg, arbejdsgivers andel af arbejdsmarkedspension, løn under sygdom, udgifter til oplæring af nye hjælpere, kurser m.v. Det er en forudsætning, at der ved fastlæggelse af niveauet for udmålingen af udgifterne til aflønning skal foretages en konkret vurdering af borgerens behov, herunder behov der kan medføre, at det kan være nødvendigt at ansætte hjælpere med særlige kvalifikationer og/eller en særlig faglig baggrund. Det skal desuden præciseres, at kommunalbestyrelsen ved udmålingen skal tage højde for de udgifter, der følger af anden lovgivning, herunder ferie og feriepenge, forsikring og bidrag til barselsfonde m.v., som et led i dækning af løn og andre ansættelsesudgifter til hjælpere.

Endelig er det hensigten, at der skal fastsættes regler om udmåling af tilskud til dækning af udgifter ved arbejdsgiveropgaver og administration af ordningerne, i det omfang borgeren har valgt at overdrage sit tilskud til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed.

Det samlede tilskud til BPA pr. time kan maksimalt udgøre et beløb, der svarer til kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af hjælp i form af personlig og praktisk hjælp, jf. servicelovens § 83 samt ledsagelse, jf. servicelovens § 97 og omkostninger ved afløsning eller aflastning jf. servicelovens § 84.

Med forslaget fastsættes desuden, at udbetaling af det kontante tilskud sker månedsvis forud. Samtidig foreslås en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte regler for udbetaling og regulering af tilskuddet, aflæggelse af regnskab, samt for eventuel tilbagebetaling af tilskud udbetalt til BPA. Hvis en borger overdrager tilskuddet til en nærtstående, en forening eller en privat virksomhed, forudsættes tilskuddet udbetalt direkte til den nærtstående, foreningen eller virksomheden. Overdrages tilskuddet til en forening eller en privat virksomhed, omfatter tilskuddet også udgifter til varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v.

Uanset reglerne i § 9 i retssikkerhedsloven om opholdskommune og mellemkommunal refusion, foreslås det desuden, at der i forbindelse med flytning over

kommunegrænsen fastsættes regler om den tidligere opholdskommunes betaling af tilskud til BPA. Pligten foreslås at gælde, indtil opholdskommunen, dvs. den kommune hvor borgeren er flyttet til, har truffet en ny afgørelse i forhold til borgerens hjælpebehov. Det foreslås endvidere, at opholdskommunen skal dække den tidligere opholdskommunes udgifter herved fra borgerens fraflytning og frem til datoen for den nye opholdskommunes afgørelse.

Endelig foreslås regler for ophør af tilskud til BPA, hvis en borger, der modtager tilskud til ansættelse af hjælpere efter §§ 95 og 96, dør. Herved sikres både hjælpere og nærtstående, foreninger og private virksomheder klare regler for, hvornår udbetalingen af tilskuddet ophører i forbindelse med dødsfald. Det foreslås i den forbindelse, at velfærdsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvem tilskuddet kan udbetales til i tilfælde af dødsfald.

Som en del af satspuljeaftalen for 2008 er der afsat midler til en evaluering af fleksible og brugervenlige hjælperordninger. Det foreslås, at evaluering af nærværende lovforslag indgår i den samlede evaluering af lov nr. 549 af 17. juni 2008. For eksempel ved at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse om bl.a. rekruttering og fastholdelse hos ca. 100 personer, der modtager hjælp efter §§ 95 og 96. Undersøgelsen forventes gennemført i 2009 og igen i 2011. I den samlede evaluering i 2011 foreslås endvidere en undersøgelse af kommunernes udmåling af tilskud. Der forventes samlet set afsat yderligere 0,3 mio. kr. til denne del af evalueringen af de midler, der blev afsat til fleksible og brugervenlige hjælperordninger ved satspuljeaftalen for 2008. Det bemærkes, at eventuelle ændringer i den samlede beskæftigelsessituation på arbejdsmarkedet må forventes at påvirke borgernes muligheder for at rekruttere og fastholde hjælpere, hvorfor det kan være vanskeligt at isolere effekten af de nye udmålingsregler.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Ved satspuljeaftalen for 2009 er der afsat 120 mio. kr. i 2009 og frem til at give velfærdsministeren mulighed for at fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til BPA. Eventuelt uforbrugte midler forudsættes tilbageført til satspuljen.

Lovforslaget medfører økonomiske konsekvenser for kommunerne til dækning af udgifterne til hjælpere i opsigelsesperioden ved dødsfald samt ved indførelsen af bindende og ensartede udmålingsregler for støtte efter §§ 95 og 96 vedrørende hjælpernes lønforhold m.v. Der afsættes med forslaget ikke midler til over-

dragelse af tilskud til foreninger eller private virksomheder til varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v., idet det er dækket med lov nr. 549 af 17. juni 2008 eller til lønadministration, som kommunalbestyrelsen skal dække efter de gældende regler.

Lovforslaget medfører administrative merudgifter for kommunerne på 4 mio. kr. i 2009 og 3 mio. kr. årligt fra 2010 og frem. Merudgifterne dækker forøget administration i forbindelse med implementeringen af de nye regler for udmåling af støtte.

Lovforslaget medfører administrative konsekvenser for staten til statsforvaltningernes behandling af klagesager. Merudgiften udgør 1,2 mio. kr. årligt.

Forslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med kommunerne og regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Virksomheder og foreninger kan tilbyde at levere BPA til personer, der har mulighed for at få dækket deres hjælpebehov efter servicelovens §§ 95 og 96. Lovforslaget forventes at medvirke til at sikre, at kommunerne udmåler tilskuddet til BPA mere ensartet, så forskellene mellem kommunerne på dette område mindskes. Det forventes derfor, at forslaget vil gøre det nemmere for virksomheder og foreninger, der øn-

sker at tilbyde BPA til borgerne, at administrere disse ordninger.

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget medfører administrative lettelser for borgerne, idet det forventes, at borgerne vil få lettere ved at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.

8. Høring

Lovforslaget har været sendt i høring hos Advokatrådet, Ankestyrelsen, Center for Ligebehandling af Handicappede, DA, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Fagligt Fælles Forbund (3F), FOA, KL, Konkurrencestyrelsen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LO, Sjældne Diagnoser og Socialchefforeningen.

9. Sammenfattende skema

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Merudgifter for stat, kommuner og regioner på 120 mio. kr. årligt i 2009 og frem.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	De administrative merudgifter udgør 5,2 mio. kr. i 2009 og 4,2 mio. kr. i 2010 og frem.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede positive konsekvenser.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Lovforslaget forventes at medføre administrative lettelser for borgere, da borgerne vil få lettere ved at rekruttere og fastholde hjælpere.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget har ingen EU-retlige konsekvenser.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ophævelsen af servicelovens § 95, stk. 6, om udbetaling af tilskuddet på baggrund af anslåede udgifter, er en konsekvens af, at der i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås fastsat en bemyndigelsesbestemmelse for velfærdsministeren til at fastsætte nærmere regler om udmåling af tilskud til personer, der modtager hjælp i form af BPA efter servicelovens §§ 95 eller 96.

Til nr. 2

Forslaget indebærer ingen ændringer for så vidt angår udmålingen af borgerens hjælpebehov. Kommunalbestyrelsen skal derfor fortsat i samarbejde med borgeren foretage en individuel og helhedsorienteret vurdering af borgerens hjælpebehov. I vurderingen skal indgå, hvilke funktioner hjælpen skal dække, hvor mange timer og på hvilke tidspunkter. Der skal i den forbindelse tages højde for, at hensigten med hjælpen er at sikre borgeren mulighed for at leve et så selvstændigt og normalt liv som muligt, på trods af et omfattende hjælpebehov. Ved vurderingen af hjælpebehovet efter § 96 tager kommunalbestyrelsen udgangspunkt i borgerens samlede behov, herunder både behovet for hjælp i hjemmet og udenfor hjemmet.

I lighed med de gældende regler, kan BPA efter § 96 kun kombineres med andre hjælpeforanstaltninger, eksempelvis personlig og praktisk hjælp, i det omfang borgeren selv foretrækker en sådan løsning.

Det er samtidig fortsat en forudsætning for reglerne om BPA, at der ved udmålingen af udgifterne til aflønning tages udgangspunkt i en konkret vurdering af borgerens behov og, at der kan være behov for at ansætte hjælpere med særlige kvalifikationer og/eller særlig faglig baggrund. I forbindelse med udmålingen af timer til BPA skal der desuden udmåles til oplæring af nye hjælpere samt til personalemøder og medarbejderudviklingssamtaler m.v., i det omfang hjælpen varetages af mere end én hjælper.

Forslagets § 96 a indebærer, at velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler for udmålingen af det kontante tilskud til aflønning af hjælpere. Der skal fastsættes regler om, at kommunalbestyrelsen ved udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere skal tage udgangspunkt i lønniveauet for sammenlignelige faggrupper, inklusive udgifter til tidsbestemte tillæg, stedtillæg, funktions- og kvalifikationstillæg m.v., arbejdsgiverens andel af arbejdsmarkedspension, løn under sygdom og barsel, barnets 1. og 2. sygedag, feriepenge m.v. efter ferieloven, ferie, ATP m.v.

Med lovforslaget får ministeren også en bemyndigelse til at fastsætte regler for udmåling af tilskud til dækning af de øvrige direkte udgifter, der følger af

BPA, som for eksempel lovpligtige bidrag til barselsfonde, lovpligtige forsikringer, udgifter til kurser i forflyttelsesteknik, kommunikation m.v.

Der skal ligeledes fastsættes regler om udmåling af tilskud til dækning af udgifter ved arbejdsgiveropgaver og administration af ordningerne, i det omfang borgeren har valgt at overdrage sit tilskud til andre. Det gælder f.eks. udgifter til udformning af kontrakter (ansættelseskontrakter, kontrakter med borgere og kommuner), oplæring og vejledning af borgeren i de opgaver, der følger af BPA, i begrænset omfang at medvirke til at udforme jobannoncer, jobbeskrivelser og deltage ved ansættelsessamtaler, oprette personale-sager, forestå eventuel afskedigelse af hjælpere, medvirke til at sikre overholdelse af arbejdsmiljøregler, i et vist omfang at medvirke til at sikre vikardækning, lønadministration, regnskab, ledelse og kontorhold inklusive afledte udgifter til IT, husleje m.v.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 549 af 17. juni 2008, at borgere, der selv ønsker at være arbejdsgiver for deres hjælpere, og nærtstående, der påtager sig at være arbejdsgiver for hjælperne, ikke forudsættes aflønnet for denne opgave. Kommunalbestyrelsen skal efter samme lov tilbyde at varetage lønadministrationen for borgere og nærtstående, der er arbejdsgiver for hjælperne i arbejdsretlig forstand, jf. § 95, stk. 5, og § 96, stk. 4.

Det samlede tilskud til dækning af udgifter til løn m.v., arbejdsgiveropgaver og administration i en BPA pr. time kan maksimalt udgøre et beløb, der svarer til kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved levering af hjælpen i form af personlig og praktisk hjælp og ledsagelse i medfør af servicelovens §§ 83 og 97 samt omkostninger forbundet med § 84 om afløsning eller aflastning.

Ministerens får også bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om udmåling af andre udgifter i forbindelse med hjælp i og uden for hjemmet, f.eks. udgifter til annoncering, porto, ekstra forbrugsudgifter, husleje i forbindelse med hjælperværelse i det omfang udgiften ikke dækkes efter andre regler, ekstraudgifter til entre, transport m.v. til hjælperne, jf. beretningen for B 83 (Forslag til folketingsbeslutning om dækning af handicappedes merudgift ved at have handicap-hjælper m.fl. i eget hjem) afgivet af Socialudvalget den 5. september 2007. Der kan fastsættes regler for udbetaling af tilskud til dækning af disse udgifter for borgeren. Det fulde hjælpebehov kan ikke samtidig dækkes efter både §§ 95 og 96 og ved udbetaling af bistands- eller plejetillæg eller merudgiftsydelse efter servicelovens § 100.

Samtidig foreslås det med forslagens § 96 a, stk. 2, at udbetaling af tilskud til BPA sker månedvis forud. Herved sikres de nødvendige økonomiske rammer for ansættelse af hjælpere til den enkelte borger. I bekendtgørelsen fastsættes det bl.a., at borgeren skal give meddelelse til kommunalbestyrelsen med mindst en måneds varsel fra udgangen af måneden, hvor borgeren har indgået aftale om overdragelse af tilskud til BPA til en forening, en virksomhed eller en nærtstående. Herved sikres, at kommunalbestyrelsen og foreningen, virksomheden eller den nærtstående kan nå at indgå en aftale om udbetaling af tilskuddet.

Med forslagens § 96 a, stk. 3, etableres der samtidig en bemyndigelse for velfærdsministeren til at fastsætte nærmere regler for udbetaling og eventuel tilbagebetaling af tilskud til BPA samt for regnskab for tilskud til BPA. Det er hensigten, at disse regler skal være så enkle og smidige som muligt, samtidig med at det sikres, at der sker en årlig opgørelse over tilskud og udgifter til ordningen. I forbindelse med den årlige opgørelse over tilskuddet og regnskabet herfor, kan der eksempelvis fastsættes regler om, at borgeren efter aftale med kommunalbestyrelsen kan overføre uforbrugte midler/timer til det efterfølgende år.

Der kan desuden fastsættes regler om regulering af tilskuddet, f.eks. i de helt særlige situationer, hvor udgifterne til løn til hjælpere i væsentligt omfang viser sig at overskride forudsætningerne for udmålingen af tilskuddet, eksempelvis på grund af ekstraordinært højt sygefravær blandt hjælperne. Hvis baggrunden for de forøgede udgifter er en ændring af borgerens behov, forudsættes kommunalbestyrelsen, på samme måde som efter de gældende regler, hurtigst muligt at foretage en revurdering af borgerens behov og samlede udmåling.

Det foreslås samtidig, at der med forslagens § 96 b fastsættes regler om pligten til at udbetale tilskud til BPA ved flytning over kommunegrænser. Herved sikres, at borgere, der modtager hjælp i form af BPA, kan fastholde deres hjælpere ved flytning med kort varsel. Herved er det også i højere grad muligt at tage højde for opsigelsesvarsler m.v. for hjælperne. Det foreslås desuden, at opholdskommunen refunderer udgifterne til den tidligere opholdskommune fra fraflytningstidspunktet og frem til den dato, hvor den nye opholdskommune træffer afgørelse om borgerens hjælpebehov.

Endelig foreslås i § 96 c, at der fastsættes regler for tilskud til BPA i forbindelse med dødsfald. Det foreslås, at tilskuddet bortfalder ved udgangen af den måned, hvor en borger, der har modtaget hjælp i form af BPA, dør. Desuden foreslås, at kommunalbestyrelsen

som minimum skal dække dokumenterede udgifter til hjælpere i forbindelse med dødsfald i en måned ud over den måned, hvor dødsfaldet er sket. Der tages her udgangspunkt i, at kommunalbestyrelsen skal dække de direkte og indirekte udgifter til hjælpernes løn m.v. Det gælder f.eks. løn, arbejdsmarkedspension og lovpligtige bidrag, forsikringer m.v. Det foreslås endvidere, at ministeren får bemyndigelse til at fastsætte

nærmere regler om udbetalingen af tilskuddet i denne situation. Hensigten hermed er så vidt muligt at undgå usikkerhed om, hvem der varetager opgaverne med f.eks. aflønning og opsigelse af hjælpere i forbindelse med dødsfald.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juni 2009.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 549 af 17. juni 2008 og senest ved § 1 i lov nr. 1346 af 19. december 2008, foretages følgende ændringer:

§ 95. Hvis kommunalbestyrelsen ikke kan stille den nødvendige hjælp til rådighed for en person, der har behov for hjælp efter §§ 83 og 84, kan kommunalbestyrelsen i stedet udbetale et tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 2. En person med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der har behov for personlig hjælp og pleje og for støtte til løsning af nødvendige praktiske opgaver i hjemmet i mere end 20 timer ugentligt, kan vælge at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som den pågældende selv antager.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at hjælpen efter stk. 2 fortsat skal gives som naturhjælp eller udbetales til en nærtstående person, som passer den pågældende.

Stk. 4. Det er en betingelse for tilskud til ansættelse af hjælpere efter stk. 1-3, at tilskudsmodtageren er i stand til at fungere som arbejdsleder for hjælperne. Det er desuden en betingelse, at tilskudsmodtageren kan fungere som arbejdsgiver for hjælperne, medmindre den pågældende indgår aftale med en nærstående, en forening eller en privat virksomhed om, at tilskuddet overføres til den nærstående, foreningen eller den private virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne. Arbejdsgiverbeføjelserne i forhold til hjælperne vedrørende spørgsmål om ansættelse og afskedigelse af hjælpere varetages i så fald af den nærstående, foreningen eller den private virksomhed i samråd med den pågældende.

Stk. 5. I de situationer, hvor tilskudsmodtageren er arbejdsgiver, skal kommunalbestyrelsen tilbyde at varetage lønudbetalinger mv.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan udbetale tilskuddet efter stk. 1, 2 og 3 som et fast beløb på grundlag af anslåede udgifter.

1. § 95 stk. 6, ophæves.

Bilag til f. t. l. vedr. social service

2. Efter § 96 indsættes:

»§ 96 a. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunalbestyrelsens udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance, herunder om dækning af udgifter til hjælpernes løn, udgifter ved varetagelse af arbejdsgiveropgaver og administrative opgaver m.v. samt andre udgifter for borgeren, der er forbundet med den modtagne hjælp.

Stk. 2. Tilskud til borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 udbetales månedsvis forud.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling og regulering af tilskud, regnskabsaflæggelse og tilbagebetaling af tilskud.

§ 96 b. Flytter en person fra en kommune, der udbetaler tilskud efter §§ 95 eller 96, skal den hidtidige opholdskommune, uanset reglerne i § 9 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, fortsætte udbetalingen af tilskud, indtil den nye opholdskommune har truffet afgørelse om tilskud efter §§ 95 eller 96.

Stk. 2. Har en kommune udbetalt tilskud efter stk. 1, har kommunen krav på refusion herfor fra den nye opholdskommune. Refusionskravet omfatter tilskud, som den hidtidige opholdskommune har betalt efter borgerens flytning fra den tidligere opholdskommune og frem til datoen for den nye opholdskommunes afgørelse.

§ 96 c. Hvis en borger, der modtager tilskud efter §§ 95 og 96, dør, bortfalder tilskuddet ved udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen dækker dog eventuelle udgifter til hjælpere i minimum en måned efter udgangen af den måned, hvor dødsfaldet er sket.

Stk. 3. Velfærdsministeren kan fastsætte nærmere regler om udbetaling.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2009.

Til lovforslag nr. L 136. Skriftlig fremsættelse (19. februar 2009)

Velfærdsministeren (Karen Jespersen) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service (Udmåling af tilskud til ansættelse af hjælpere til borgerstyret personlig assistance)

(Lovforslag nr. L 136).

Lovforslaget er en udmøntning af en del af satspuljeaftalen for 2009.

Formålet med forslaget er at sikre en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for kommunalbestyrelsens udmåling af tilskuddet til borgerstyret personlig assistance (BPA), så kommunalbestyrelsen udmåler et tilskud, der reelt gør det økonomisk muligt for borgere med BPA at rekruttere og fastholde de nødvendige hjælpere med de fornødne kvalifikationer. Dermed får borgere med omfattende funktionsnedsættelser, der modtager hjælp i form af BPA, bedre muligheder for at fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Lovforslaget indeholder derfor en hjemmel til velfærdsministeren til at fastsætte regler om udmåling af tilskud til dækning af udgifter til hjælpernes løn med udgangspunkt i lønniveauet for sammenlignelige faggrupper, til udgifter til arbejdsgiveropgaver, til administration mv. og til de øvrige udgifter, der følger af at have hjælpere i og udenfor hjemmet.

Forslaget indebærer, at der kan fastsættes bindende regler for det kontante tilskud, som borgeren har til rådighed til ansættelse af hjælpere til BPA. Forslaget indebærer ikke regulering af ansættelsesforholdene for hjælperne. Løn- og an-

sættelsesforholdene for hjælperne forudsættes også fremover at være et spørgsmål, der reguleres mellem arbejdsmarkedets parter.

Herudover foreslås fastsat i loven, at tilskuddet udbetales månedsvis forud, så borgere, nærstående, foreninger og private virksomheder sikres de nødvendige økonomiske rammer for at ansætte hjælpere til BPA. Det foreslås desuden, at velfærdsministeren kan fastsætte regler for udbetaling og regulering af tilskuddet, for aflægelse af regnskab og for eventuel tilbagebetaling af midler, der er udbetalt til ansættelse af hjælpere.

Det foreslås desuden, at der fastsættes særlige regler for udbetaling af tilskud til BPA, i forbindelse med flytning over kommunegrænser. Det er herved hensigten at sikre, at borgere, der modtager hjælp i form af BPA, sikres bedre og mere ensartede regler i forbindelse med flytning over kommunegrænsen.

Endelig foreslås regler for ophør af tilskud til BPA i tilfælde af dødsfald. Det foreslås desuden, at velfærdsministeren kan fastsætte regler for, hvem tilskuddet udbetales til i forbindelse med dødsfald.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige skal forhandles med de kommunale parter.

Det foreslås, at loven træder i kraft 1. juni 2009.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.